

Leonardo da Vinci

Med znanimi člani Frančiškovega svetnega reda je tudi Leonardo da Vinci. Poznamo ga po izumu škarij, padala, da o znamenitih slikah (npr. Mona Lisa, Zadnja večerja, Odrešenik sveta¹) niti ne govorimo. Leonardo (renesančni človek, ki je imel enciklopedično znanje) je sam sebe videl tako umetnika kot tudi znanstvenika in inženirja. V zgodovino se je zapisal kot najustvarjalnejši genij vseh časov prav zato, ker je bil sposoben stati na križišču umetnosti in znanosti, tako kot Vitruvijec (moška figura s popolnimi proporci, vrisana v krog in kvadrat) na njegovi znameniti risbi. Rodil se je 15. aprila 1452 v bližini toskanske vasice Vinci v Italiji kot otrok očeta Piera da Vincija, ki je bil znan notar, in matere Caterine, kmečkega dekleta. Njegovo polno ime je bilo : »Leonardo di ser Piero da Vinci« (v prevodu »Leonardo, sin gospoda Piera iz Vincija« - saj priimkov takrata še niso poznali).

Zaradi tega, ker je bil nezakonski, ni bil deležen nobene formalne izobrazbe, je pa že od malih nog kazal umetniški dar. Leta 1466 se je preselil v Firence k očetu in se šolal pri Verrocchiju, firenškem kiparju in slikarju, vodilnemu umetniku zgodnje renesanse. Tam je spoznaval pomembne umetnike tistega časa, ki so nanj nedvomno vplivali. Posvečal se je tudi arhitekturi, matematiki, anatomiji, botaniki, mehaniki, hidravliki, geologiji, filozofiji in znanosti. Kot zanimivost lahko omenimo tudi, da je bil levičar in vegetarijanec.

Iz Firenc, ki so takrat veljale za glavno italijansko mesto, se je preselil v Milano, kjer je naslednjih 17 let sodeloval z vojaškim veljakom vojvodo Ludovicom Sforzo (zanj naj bi izumil kar nekaj stvari na področju orožja). V Leonardovem življenju gre za najbolj plodovito obdobje. Po napadu Francozov na Milano, ko je vojvoda moral pobegniti iz mesta, se je tudi da Vinci umaknil – deloval je v Mantovi, Benetkah, Firencah in Milanu, kjer je imel tudi svojo delavnico z vajenci.

O njegovem zasebnem in verskem življenju je zelo malo znanega, zaradi česar so se namnožila raznorazna predvidevanja. Vsekakor se iz njegovih spisov lahko razbere, da je, čeprav je nekaj časa bil ateist, kmalu priznal obstoj Boga. Njegova vera je združevala tako razum kot tudi odprtost za nadnaravno. Najde se tudi na več seznamih znanih osebnosti Frančiškovega svetnega reda, čeprav o samem vstopu v red ni kaj več napisanega. Morda se je to zgodilo pod vplivom velikega matematika tistega časa, frančiškanskega patra Lucca Pacioli. Se pa najde kak opis, ki Leonarda predstavlja kot človeka, ki je bil ponižen, skromen, preprost in velikodušen. Imel je tudi izredno lep odnos do živali, v čemer se je še posebej približal svetemu Frančišku. Menda naj bi pogosto hodil mimo krajev, kjer so prodajali ptiče, ki jih je

¹ Mimogrede, s končno ceno 450.3 milijona dolarjev je ta slika je dosegla rekord, kot najdražje prodana slika na dražbi.

sam kupil, da jih je potem lahko izpustil. Na smrtni postelji je prosil za duhovnika in prejel spoved in sveto obhajilo.

Umrl je v Franciji 2. maja 1519 star 67 let.

